

ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУМО МАЙБУТНЄСВОВОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИКSVOVODA
UKRAINIAN DAILYРедакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXIII. Ч. 143.

ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го СЕРПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 11, 1976 No. 143.

VOL. LXXXIII

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В МОНТРЕАЛІ БУВ
МОГУТНЬОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ ЄДНОСТІ ЦІЄЇ МОЛОДІ
ТА ЇЇ ВІДДАНОСТІ ІДЕАЛАМ УКРАЇНИ

Монтреаль, Канада (Миропро-слава Левицька) — Понад півтори тисячі української молоді, організованої в СУМ-і, Пласті, ОДУМ-і і СУМК, зібралися тут в дні 24-го липня 1976 р. на площі біля арени Сейнт Леонард, щоб спільними виступами показати громадянам Канади і численним гостям-туристам, які зібралися у цій країні з нагоди 21-ої Світової Олімпіади, силу і велич зорганізованої української молоді на поселеннях, її вміст і красу української культури. Друге важливе завдання збору української молоді було куди більше. В час, коли вільні народи мають змогу вислати своїх змагувальників на Олімпійській доріжці, наша батьківщина — Україна, поневолена Москвою, такої змоги не має. Наші брати-решетники прилегли до землі під прапором гнобителя і здобувати для нього медалі і славу. Тому українська молоді вирішила стати носієм світла правди українського народу і поширювати цю правду серед вільних народів світу. Говорачи з перспективи відбудови для України, треба вважати, що цю ціль в основному, досягнуто.

Вже у годині 9:00 ранку сотні української молоді під своїми командами зібралися на ранню збірку. Не зважаючи на злиний дощ, який тількищо почав утихати перед збіркою, серед молоді панували піднесення і ентузіазм. У повітрі повіяли чисті, сленні молодечі прапори, лунали окремі команди, а Владислав Ізидор Борейський з У-Кіцерки і Михайло Дебрин з УПЦІ та численні духовники приготували до того жєстивного Молебню, який почався о годині 10:00.

Співав збірний хор української католицької церкви в Монтреалі під керівництвом пані Марічки Чолій, як також грала відома дупхова оркестра осередку СУМ з Торонто "Батурин" під диригентурою мігра Василя Кардаша.

Обидва Владислави після Молебню вголосили відповідні проповіді, закликаючи учасників черпати силу духа від нашої батьківщини і вірити у велике Боже Проведіння. Молебен закінчено могутнім співом молитви — гімну — "Боже Великий", що його співали усі учасники під керівництвом оркестри "Батурин".

Офіційно програму Дня Української Молоді відкрив голова організаційного комітету Ярослав Зайць, він же голова Крайової Управи СУМ в Канаді, і передав ведення програми Михайлові Шепетникові, який сповняв функцію майстра церемонії. Він представив численних репрезентантів, між ними голову ЦК СУМ мігра О. Ковалю, голову Крайової Платформи Старшини в Канаді В. Пензю, голову ЦК ОДУМ В. Педенку, голову Східної Екзекутиви СУМК Т. Ткаченка, посади міста Сейнт Леонард Діаса, який після привітання передав на руки С. Ковалю прапори міста Монтреаль, як вияв поваги до зібраних молодіжних організацій. Багато репрезентантів міського і провінційного уряду вітали учасників у дальшій програмі цього дня.

Сильне враження на численних прийнятих гостей викликав альфє поодиноких молодіжних організацій, де (Закінчення на стор. 4-й)

Учасники Дня Української Молоді в Монтреалі устанули у формі Тризуба, випустили сотні синьо-жовтих балончиків, частину з яких вітер заніс до Олімпійського Села.

Знову залунали струни
бандур на Одумівці...

Оселя ОДУМ-у "Київ" (О. Ш.). — 8-го серпня 1976 р. на одумівській оселі "Київ" успішно розпочався 4-й курс навчання мистецтва гри на бандурі. Одночасно відбувається там також сьомий табір українознавства.

Вже в суботу, 7-го серпня, на Одумівці почала відбуватися майже з усіх кінців ЗСА молоді, яка виявила бажання й охоту навчатися рідного мистецтва гри на бандурі. Тут можна зустріти молоді з Філадельфії, Чикаго, Сейнт Коледжу, Воффало, Вашингтону, Сіракуз, Ванду Вруку, Нью Йорку, Ньюарку, Індіани, Рочестеру і навіть з далекого СА Дієго.

Як і попередні курси бандуристів, так і цей курс проводиться під протекторатом і опікою нашої славної Капелі Вандуристів ім. Т. Шевченка. З курсантами працює група визначених Капелю інструкторів, під безпосереднім мистецтвним керівництвом маістра Григорія Китастого, диригента Капелі. Між головними інструкторами з Михайлом Дейчаківським, В. Китастий і Петро Гурський, який одночасно є організаційним керівником курсу. Вже в першому дні курсантів розділено на чотири групи відповідно до їхнього вміння гри. Важливою частиною курсу буде також ознайомлення молоді з ентузіазмом з творчістю славного кобзаря Гната Хотковича.

Пластуни на спортивно-вишкільному таборі

Іст Четтем, Н. Й. (Н. Н.). Тут на пластовій оселі "Воза Тропа" почався 31 липня ц. р. третій з черги спортивно-вишкільний табір, що його влаштував кожного року пластовий загін "Червона Калина". Отаманом табору є пл. сен. Богдан Михайлів, ст. пл. Олег Декайло — бунчук, ст. пл. Іва Жеребецька та ст. пл. Ростислав Декайло — ланковий інструкторів. Як і попередніх років, на таборі перебуває постійно в характері інструкторів лікаря пл. сен. д-р Юліан Гной та Миролуб Лозинський, який дбає про вираз і додаткову дієту, потрібну активній молоді. Збагаченням інструкторського персоналу є Стефан Коваленко, нещодавно прибулий з Бразилії активний змагун копаючої м'яча. Ного побут на таборі фінансує УСК — Нью Йорк. Даліше, з нових інструкторів на таборі перебувають: ст. пл. Андрій Храпливий, ст. пл. Юрій Маринюк та ст. пл. Мона Сніжик.

Вже першого дня табору вислано писемко до Українського Олімпійського Комітету на руки ред. О. Зінкевича, підписаного Булавою, ланковим інструкторів і сотнею учасників табору. В пла-

Організаційним керівником академічної частини курсу українознавства є проф. д-р Яків Гурський. Лекторами будуть: о. д-р Ф. Істочин, декан Православної Семінарії св. Софії в Ванду Вруку, проф. д-р Я. Гурський, проф. д-р С. Федоренко, проф. д-р М. Воскобієв, проф. П. Мегик, проф. П. Маллар, проф. Н. Сеник, пані маістер Л. Григоренко, поет М. Шербак, доцент В. Григоренко, О. Шевченко й інші. Наголос на курсі українського мистецтва надалася на нову добу: "Від революції до підпілля".

З уваги на те, що цей 19-76-й рік є проголошений роком С. Петлюри, всі одумівські табори, виключно з цим, присвячені імені Симона Петлюри.

Молодих учасників цього-річного табору є понад 50 осіб. Командантом табору перший тиждень є В. Дорошенко, а другий А. Філімончук. В неділю, 15-го серпня, на оселі "Київ" відбудеться Служба Божа, яку відслужить о. М. Ворисенко.

21-го серпня, 1976 р., о 2-й годині дня на закінчення табору відбудеться на оселі "Київ" концерт-попис під провідом маістра Г. Китастого, присвячений 200-літтю Незалежності ЗСА і 100-літтю поселення українців в ЗСА. Вечером того ж дня там же відбудеться бенкет.

смі висловлюють признання Олімпійському Комітету за ініціативу і заходи введення українського спортивного питання на міжнародний форум.

Про популярність такого табору серед пластунів говорять факт, що цього року між учасниками з пластуни з Канади та далеко віддалених пластових осередків як Детройт, зі стейту Огайо та Флориди. Табір кінчатся в суботу, 14 серпня. Цього року, з уваги на ювілейний рік Загону "Червона Калина", цій загін планує включитися в церемоніальне закриття табору.

ГАНФОРД СТУВЕР
НАУКОВИЙ ДОРАДНИК
ПРЕЗИДЕНТА ФОРДА

Вашингтон. — У поведілок, 9 серпня, Сенат затвердив д-ра Ганфорта Стювера, до теперішнього голову Крайової Наукової Фундації, на пост директора Бюро Наукової і Технологічної Політики. Таким чином він став головним дорадником президента Форда в таких справах як енергія, використання природних багатств океанів тощо.

ВЕЛИКИЙ ФЕСТИВАЛЬ
"ГОМІН УКРАЇНИ" В РОБІН
ГУД ДЕЛЛ ЦІЄЇ П'ЯТНИЦІ
БУДЕ ЗАВЕРШЕННЯМ
"УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ"
У ФІЛАДЕЛФІЇ

Філадельфія, (О. Л-й). — З нагоди українських відзначень ювілеїв 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення губернатор Пенсильванії Мілтон Шепп і посади Філадельфії Френк Різо видали офіційні Прокламації, проголошуючи тиждень від 9 до 15 серпня 1976 р. "Українським Тижнем" у Філадельфії. Культурно-національною точкою програми цього тижня буде Український Фестиваль "Гомін України" у літньому амфітеатрі Робін Гуд Делл (Схід) у п'ятницю, 13-го серпня, о 8-й годині вечора.

Прокламації "Українського Тижня" були відчитані під час урочистого відкриття з нагоди українського Громадянського Комітету трьох українських виставок: — об'єднаної, народною мистецтвом та українською книжкою в суботу, 31-го липня ц. р., в приміщеннях Музею Пенсильванського Університету. Ці виставки, що відкрили для відвідувачів кожного дня через цілий серпень, а виставка книжки аж до кінця вересня у звичайних годинах праці Музею і Бібліотеки Пенсильванського Університету, виявили вже дуже велике зацікавлення американської публіки, а зокрема їх відвідували цілими групами маси різноманітних людей, а серед них і багато українців з-поза Філадельфії, що приїхали з усіх кінців світу на 41-й Екхаристійний Конгрес.

Під час Українського Тижня у Філадельфії відбуваються кожного дня, починаючи від понеділка, 9-го серпня, різні українські імпрези — покази з українського народного мистецтва, тацького плетіння, писання писанок, вишивання, різьбярства, кераміки тощо, як теж співі та танцювальні виступи у спеціально-поставлених на вільнонах "Фолькліф" пер Музеєм Мистців на Бенджамін Френклін Паркве в театрі Індепенденс Молл при Маркет і 5-й вулицях.

Представник УККА свідчив
перед Резолюційною
Комісією Республіканської
Партії

Кензас Сіті, Мо. (УК-КА). — У вівторок 10-го серпня 1976 р. д-р Володимир Душин, редактор "Українського Квардальника" та член Екзекутиви УККА зложив відповідні свідчення з нагоди Українського Республіканського Комітету, яка починає тут свою Крайову Конвенцію 16-го серпня ц. р.

Участь представника УККА у свідченнях є згідною з традиційною політикою УККА вислати своїх представників на конвенції Демократичної і Республіканської партій та представляти по-

Вступ на ці імпрези безплатний.

Вершком українських імпрез перед широкою публікою та кульмінаційною точкою програми Українського Тижня у Філадельфії буде перший самостійний Український Фестиваль "Гомін України" у місцевому літньому амфітеатрі Робін Гуд Делл (Схід) т.зв. "старий", у відвізненні від недавно збудованого нового театру Робін Гуд Делл (Захід) у п'ятницю, 13-го серпня, о 8-й год. вечора (на випадок дощу — на другий день, у суботу, 14-го серпня).

Це перший раз в історії Філадельфії, завдяки старанням українського ювілейного Громадянського Комітету з нагоди ювілеїв 200-річчя ЗСА і 100-річчя українського поселення, відбувається з Робін Гуд Делл чисто український фестиваль, в якому масо змогу показати широкий публіці (коли 23 тисячі місць) наше українське співоче, музичне й танцювальне мистецтво у виконанні передових українських мистецтвних професійних сил і мистецьких ансамблів. Перед широкою американською публікою зможемо почути такі українські професійні сили, як піаніст — віртуоз Роман Рудницький, професійні оперні співаки — і бас — баритон Андрій Добедейко-сопрано Рената Вабакрянський, що їм аккомпанюватиме добре відомий серед американських музичних кіл професійний аккомпаньор — піаніст Тома Гриньків. А наша знаменита Українська Капелля Вандуристів ім. Т. Шевченка з Детройту під диригентурою Григорія Китастого усе приносить добру славу нашому хоромовому мистецтву. Виступить також найстарший філадельфійський мішаний хор "Кобзар" під керівництвом Роксолани Гарасимович, а мистецтво українського народного танцю

(Закінчення на стор. 5-й)

МИКОЛА БОДНАР ЗРІКСЯ
СОВЕТСЬКОГО
ГРОМАДЯНСТВА, ВАСИЛЬ
ФЕДОРЕНКО ГОЛОДУЄ,
ВІЗНІ ПРОТЕСТУЮТЬ

Нью-Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). На Захід прістався лист українського в'язня Миколи Боднара до Президії Верховної Ради СРСР, в якому він зрікається советського громадянства і проголошує голодівку, відмовляється від листування і одержування посилок, поbacher з рідною; заявляє, що бойкотуватиме державні установи СРСР та тюремні власті і зберігатиме абсолютну мовчанку. У своєму листі М. Боднар м. ін. пише: "... Київський обласний суд засудив мене 12 квітня 1971 року за статтею 62 ч. 7 КК УРСР на 7 років... Від того часу мені часто доводилося звертатися з заявами до різних державних і громадських установ та організацій з проханям об'єктивного переглянути мою справу... Тому в січні 1975 року я звернувся до МВД СРСР з просябою признати мені статус політичного в'язня. На жаль, держава не бачила потреби проявити об'єктивність, бодал задала поваги для себе самої. Мало того, забравши в мене права боронити мою людську гідність, держава плянує й зумисне почала репресувати мене на перевезення до тюрми, соромися назвати справу по-імені, сказати про справжні причини мого несправданного кримінального

режимові, закрити їх стандартною фразою: "За відмову від праці і порушення режиму ВТУ".

24 лютого 1976 року я проголошу мій громадський голодівку, що виявлятиметься так:

1) Відмова від листування до кінця строку; 2) відмова від поbacher; 3) відмова одержувати посилки; 4) зречення советського громадянства; 5) бойкот уряду СРСР; 6) бойкот тюремної адміністрації; 7) абсолютна мовчанка; 8) голодівка.

Але я не плянує покинути мою батьківщину — Україну — де я народився і де маю намір жити після закінчення строку...

Василь Федоренко, український політичний в'язень, який перебуває в Вандуриській тюрмі і який започаткував голодівку для відзначення 100-ліття Емського указу, голодує вже від 10-го грудня 1975 року. Він заявив, що буде голодувати до смерті, або до часу, коли йому змінять вироки.

На Захід прішло також звернення політичних в'язнів в СРСР з підписами таких українців: Гайдук, Микола Боднар, Ракецький, Зорян Попадюк, Євген Сверстюк та Турки. У цьому зверненні, повний текст якого незабаром з'явиться в українській пресі та в журналі "Сучасність", описані деталі злочинів над в'язнями та їх боротьба за статус політичного в'язня.

Дослідні Вікінга потверджують
можливість життя на Марсі

Пасадена, Каліфорнія. — не доказаний факт, бо ще треба перевести ряд інших дослідів. Того самого дня ті науковці повідомили, що другий американський космічний корабель, "Вікінг II", який осів на Марсі ще 20 липня ц. р., вказує, що там існує можливість, що на тій планеті існує мікроскопічне життя, але зазначили, що це тільки можливість, а

не доказаний факт, бо ще треба перевести ряд інших дослідів. Того самого дня ті науковці повідомили, що другий американський космічний корабель, "Вікінг II", який осів на Марсі ще 20 липня ц. р., вказує, що там існує можливість, що на тій планеті існує мікроскопічне життя, але зазначили, що це тільки можливість, а

Помер Михайло Гнатів,
довголітній урядовець Відділу
УНСоюзу в Скрентоні, Па.

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло повідомлення, що в Скрентоні помер 28-го липня Михайло Гнатів, довголітній урядовець місцевого Відділу УНСоюзу та громадський діяч. Покійний народився в селі Різдвяне, повіт Рогатин, і до Америки прибув у 1913-му році молодим юнаком, а за пару років на 19-му році життя, вступив у члени УНСоюзу. Впродовж довгих років був керівником 123-го Відділу УНСоюзу, описав секретарем, а вкінці до смерті головою Контрольної Комісії цього ж Відділу.

Бл.п. Михайло Гнатів осиротів дружинку Олену, двох синів, доньку та внука. Родина, приятелі, союзовці та чимало членів української скрентонської громади відправили Покійного на вічний спочинок, відслуживши похоронних відправ у українській православній церкві св. Михайла і на цвинтарі.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС
В ЛИПНІ

До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіло в липні 1976 р. 190 аплікацій нових членів, що їх прислали такі секретарі та організатори:

По 2 і більше аплікацій надіслали:

Марія Гнатик (304) — 7, В. Ореховський (353) — 7, М. Гентох (305) — 6, В. Квас (88) — 5, Т. Лу-да (163) — 5, Я. Шербак (352) — 5, В. Владика (364) — 5, П. Головачук (42) — 4, Анна Гарас (47) — 4, А. Джула (161) — 4, В. Стефурин (169) — 4, А. Малан (5) — 3, Марія Кульчицька (8) — 3, І. Чопко (271) — 3, Марія Макар (348) — 3, І. Цибірський (471) — 3, Л. Вовк (444) — 3; по дві аплікації прислали: С. Гавриш (83), П. Шевчук (13), Катка Стецюк (25), М. Турко (63), М. Шеремета (70), І. Петрунчук (78), Р. Татарський (94), П. Ракочий (105), А. Дорошенко (114), П. Бабиць (115), В. Кобіло (121), І. Пригода (200), Л. Гардин (206), М. Кігичак (240), О. Чабан (242), А. Сидірський (285), Г. Кисіль (336), В. Попович (367), І. Данківський (375), О. Хома (383), Ірена Олійник (387), В. Шаран (407), І. Телюк (414), І. Кігичак (430), В. Зорич (432), Олександра Дольницька (434), П. Вербоєцький (438), Д. Пинц (458), П. Кірик (475), В. Запаранко (484), М. Шпитко (489), М. Ковальський (500), Т. Войтів (503), По ОДНІЙ аплікації надіслали 50 секретарів — разом одержано в липні 190 аплікацій нових членів.

На Союзівці закінчено
таборування дітей,
починаються курси
українознавства

Учасники дитячого табору на Союзівці зі своїми опікунами

Союзівка. — Вісімнадцять хлопців, у віці від 7 до 11 років, і вісім дівчаток ще нижчої вікової групи закінчили тритижневе таборування на цій оселі УНСоюзу в суботу, 7-го серпня, мистецькою програмою в аудиторії павільйону "Веселка" в присутності біля сотні щедро оплескуючих батьків і гостей. Хлоп'ячий табір, який, як і попередній дівочий проходив під назвою "Шамокі" з уваги на відмічання 100-річчя українського поселення в ЗСА, включав такі цілоденні заняття, як спорт, гри і забави, вивчення українських пісень і віршів, короткі нариски з історії України і українського поселення в ЗСА. Мистецька програма в суботу була відзначена власними програмами табору. Пісні, вірші, танці чергувалися на сцені павільйону під звуки музичного аккомпанюменту акордеоніста Алека Худолія та відповідних пояснень конференсьє Ані Дидик, яка провадила програмою, що її хлопці закінчили гугульсь-

ким "Арканом". Під звуки "Ніч вже йде", хлопці закінчили програму, а повернувшись до віллі "Львів" закрили табір молитвою, відвідування національних гімнів і спущенням прапорів.

Командантка табору п-ні Стефанія Гаврилюк запропала таборівників, бажаючи їм приємних вакацій та успішного шкільного року, а упрямитель Союзівки Володимир Квас поградулював п-ні Гаврилюк і її асистентам за опіку і вірцеве ведення табору, запрошуючи таборівників прибути знову на сліду-ючий рік.

В переведенні табору допомагали командантці сестрички: Джойс Чупа, Христя Ткач, Віра Чума, Раїса Марківа, Рената Винник, Таня Вабенко, Лідія Геба і братчик Роман Васильяк. Стефко Ганкевич був популярним кукарем для таборівників.

Вілла "Львів" не довго втішалася тишею, бо вже в неділю почали з'їздитися учасники курсів Українознавства, які триватимуть до суботи, 28-го серпня.

СВОВОДА

UKRAINIAN newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1976.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Безнадійний шматок паперу“

Першого серпня 1975-го року лідери 35-ох держав, включено до президентом Джексоном Фордом і генеральним секретарем КІСС Леонідом Брежнєвим, підписали в Гельсінкі Декларацію Конференції Європейської Безпеки і Співробітництва. Рік після підписання цього „кінцевого акту“ можна сміло заявити, що мали рацію ті коментатори, які в серпні 1975-го року твердили, що Гельсінкська Декларація не доведе до дійсних кращих відносин між Сходом і Заходом і перестережіть, щоб Захід, зокрема американці, не покладали великих надій на те, що ця Декларація спричиниться до значних політичних змін у самому Совєтському Союзі, або до дійсних змін в закордонній політиці Москви.

Щодо закордонної політики, то Кремль далі продовжує „експертувати комунізм“ і далі стараться поширювати своє впливи на різні обшари. Найкращим доказом може послужити той факт, що вже після підписання Гельсінкської Декларації совєтські верховоди, не зважаючи на протести з боку держав вільного світу, вимішали в громадянську війну в Анголі, збройною силою допомагаючи ангольським марксистам захопити владу в тій колишній португальській колонії та далі стараться всілякими способами збільшити свої впливи в інших частинах Африки, в районі Середземного моря тощо. Москва різко прикладася до зусиль, щоб здобути мілітарну перевагу над державами Північно-Атлантичного Союзу, зокрема над ЗСА.

Отже, факти доводять, що підписання Гельсінкської Декларації не тільки не додало до кращих відносин між Сходом і Заходом, а навпаки, безперервна імперіалістична та експансіоністична політика КІСС doprowadила до того, що президент Джексон Форд перестав користуватися словом „детант“, заявляючи, що американські відносини із Совєтським Союзом краще окреслює фраза „мир з позиції сили“, а серед американського загалу зросло невдоволення до об'єкту Москви. Це невдоволення спричинилося до того, що колишній каліфорнійський губернатор Роналд Ріген, відвертий противник політики „детанту“, тепер має добрі надії здобути номінацію Республіканської партії на пост президента ЗСА.

Здійснилося також передбачення коментаторів, що підписання Брежнєвим Гельсінкської Декларації не доведе до жадних значних політичних змін у Совєтському Союзі, ані до жадної „лібералізації“ совєтського режиму. Хоча деякі західні дипломати та деякі совєтські дисиденти твердять, що Гельсінкська Декларація спричинилася до того, що Москва тепер „більш вразлива“ на закиди із Заходу щодо порушення людських прав в Совєтському Союзі і тому тепер часто стараться „відбивати“ ці закиди твердженнями, що уряд ЗСА нібито прикладає „надмірну і несправдану увагу до внутрішніх справ КІСС“, а начебто „зволікає з підписанням договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї“, то ті самі західні дипломати і ті самі дисиденти підкреслюють, що в КІСС не наступили жадні суттєві зміни на краще на відношення політичних, національних і загальнолюдських прав. Там далі жорстоко переслідують інакомислячих, далі обмежують можливості еміграції, далі ізолюють населення проти впливів із Заходу, хоча Гельсінкська Декларація мстила постанову про вільний обмін ідеями та людьми, далі проходить народобудівна русифікаційна політика, під знаком „злиття націй“, далі безпідставно запроторюють дисидентів до в'язниць і концтаборів тощо. Кремльські верховоди виконали кілька малозначних постанов Гельсінкської Декларації, наприклад, погодилися на те, щоб закордонні кореспонденти одержували постійні візи. Це зроблено для замирення публічної думки на Заході, а жадних важливих постанов Декларації про пошанування людських прав Москва не думає дотримуватися.

Рік після підписання Гельсінкської Декларації можна справедливо сказати, що мали слушність ті коментатори, які в серпні 1975-го року назвали цю Декларацію „безнадійним шматком паперу“.

Українська молодь в похіді

Останні акції української молоді в часі тривання ХХІ Олімпійських Ігор, Дня Української Молоді в Монреалі, участь молодих у відзначанні 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя українського поселення в ЗСА, одностайне таборвання членів світового СМ-у на оселі „Верховина“ біля Монреалю та участь таборників в прерізних активностях і роз'яснювальних акціях в часі Олімпіади, участь молоді в Українському Олімпійському Комітеті, який провів підпунктирну працю для поширення української правди серед учасників Ігор, масова участь сотень української молоді на Фестивалі в Глен Спей — щоб згадати тільки останні події — сповнюють оправданню гордістю і новими надіями кожну українську людину на поселеннях. Українська молодь на поселеннях, яка стала поруч тих, що в Україні підняли прапор боротьби за збереження духовних цінностей і самого народу та винесла, як ніколи досі, українську справу на сторінки чужомовної преси, радіо і телебачення, домагаючись цілком слушно трактування української проблеми нарівні з вільними проблемами інших народів, ще раз доказала, що вона не тільки знає, хто вона і чого прагне, але також уже готова включитися в провід нашої життя і розвитку та що вона фактично сповняє свої відповідальні функції. Усі здамо собі з цього справу і було б великою помилкою закривати очі на факт, що українство на поселеннях починає сповняти свій діяльний, головний політичний, а українська вільна справа переживає кризу в трудних часах політичної деколонізації, що викликає апатію серед українського громадянства у вільному світі, що у свою чергу викликає сповільнення на поодинокі відтинки життя.

Тим часом ситуація в Україні — посилення курсу русифікації, творення Москвою так званого „єдиного совєтського народу“, переслідування і нищення українських політичних і культурних діячів, знижування до рівня примітивності української культури, — вимагають скорих, об'єднаних і рішучих протязакходів. У цій, здавалося б, найтяжачій хвилині, прийшли акції молодих, прийшла українська молодь, яка виявляє свою солідарність з бондівським українським народом і розкриває перед вільним світом жорстоку правду, приховану довгими роками москвинським поневолізмом. Молодь нашої Вільнозвільної мрії зможе говорити тієї правди, і тому в її імені заговорить молодь, яка росла і виховувалася в українському патріотичному дусі у вільних країнах світу, паки і паки доводить, що козакському роду така справді нема переваги.

Микола Приходько („СХІЗМАТИК“)

ЗА НАШІ УКРАЇНСЬКІ ПАТРІЯРХАТ

Мій прапід був списком-вікарієм; мій дідусь в батьківському й материнському роду були протестантами; мій тато — дияком-директором, всі на Полтавщині. Не хотів тато, комуся, зодягатися в золототкані ризи.

Всі вони служили формально під юрисдикцією московського патріарха, дідусь його знав, як називався тоді, не пам'ятаю. Але змалечку ще відчув зрозумів, що дідуся й батьківського серця належали до „патріархату“ церкви св. Пскова на нашому славному Запорозжжі. В церкві тільки калічили вони свою щоденну, улюблену українську мову на кшталт чужого московського патріархату.

Повітряні дідусь в понад-столітньому віці (добри моці з них були б напевно), а мій церковний тато дожив бути делегатом славнозвісного Собору Української Православної Церкви 1921 року в Києві. Підіймав смілку, на всю довжину, свою кремезну руку за утвердження Української Самостійної Автокефальної Церкви, під проводом улюбленого, висвяченого народом, Митрополита Василя Липківського.

Забороною було тоді, але співав, разом зі всіма, мовчав, ніби молитву з глибини серця: „Ще не вмерла України!“ (так, як і недовго, але тепер на повні груди, батьківським голосом, у Київ ленді — разом з нашими гай дамацькими бандуристами. І казали мені, що мій голос ще зовсім не старечий, на мій 70 з гаком).

Знали тоді — Митрополит Липківський і його петлюрівська, переважно університетська, Головна Команда, — що ризикують своїм життям, ставши на таку бунтарську дорогу проти волі Москви. Не заважали!

Так і сталося незабаром. Викосили всіх москалів майже до ноги. Мосму татові пощастило втекти з рідного гнізда під час розкуркулення, сховався на деякий час. Але не встиг втекти. Все з'ясувалося у серці урочистий церковний спів: „Благослови, душе моя, Господи...“ Назбирав навколо десь з півсотні таких „пенсіонерів“, як і сам — заквітчані потайки повітку на передмісті Черкас вишпаничених русинками. Знайшли вільного, як наш Верховний, з більшою на одному опі, нічого сторожа на базарі, що був колись автокефальним священиком. Уритувався від смерті якось чудом. І поменіли дві неділі, затьмарені злидарством і недолею, щирі українські серця, як та лампадка перед великим, десь перешкоджаним, пошануванням Розп'ятого — над імпрізованим престолом — ослінчкос.

Третью неділю, підлетіли до тієї св. Софії в повітку два грузовики з чекістами. Загнали багнетами, поміж борти, всю ту гайдамацьку „конгрегацію“.

Розказав пізніше один чоловік (не належав він до тієї Церкви) мій мамі: побігли моє тата, ініціатори того „Черкаського Патріархату“, на дільні до неприязності. Витяг його штурпак за ногу з камери, коли ступали напелегливо до вікна: „ось тут чоловік помирає!“ І не знаю до сьогодні, в якій „братській могилі“, без безровного хреста, закопали москвини мого рідного батька...

Читаю тепер у нашій „Свободі“, що не пускає якесь, чужа до України, конгрегація найшановнішого провідника величезної, мстливої української церковної громади, 17-літнього сибірського невілляника, кардинала Йосипа Сліпого — на Український Церковний Собор у Філадельфії. У Філадельфії, — де так шанують Дзвін Американської Свободи!

Хто і яким правом наслідують робити таке напелегливо і бажанню мільйонів української громади: УНС, УКА, КУК, — що підіслали так високо українську спільноту на Американському континенті з небутих і загумінів? Неужто зніглися в доброту бойові політики нашого славного революціонера, покійного Бандери, що не кличуть на бойову акцію? Збудили його духа, запалили, що зробити в такій ситуації!

Хочу й вірю, що невдасть комуся так принизити нас з тією дивовижною заборобою, бо ми всі ще вміємо заспівати пісню: „Не порва, не порва москалів й ляхів служили...“ І масмо досить не приборканої сили й радці додати до тих іменників ще один, що хоче накинати свого хому на наш козацький в'яз. Цеж таке самісіньке, як примором не пустити російського бунтаря Сахарова одержати Нобелівську нагороду в Норвегії. Але ж там — закон КГБ! В Рамі його нема тимчасом, хіба що долю билася та московська тактика комуся впливовому зі Східної Конгрегації?

Масмо нашу величуну українську людину, що зведе Патріархом і будемо звати, однодушно, так само, як звали Василя Липківського Митрополитом, з волі віруючої України, — всуверенно усім москвинським, чи про-москвинським конгрегаціям! Почервоніли б з сорому перед нашими батьками, коли б знітилися.

Масмо своїх рідних церковних провідників — Митрополитів, Єпископів, священиків, що люблять свій нарід, масмо могутню вільну громаду, що не дозволяє заворушити Українську Церкву на чужині, як мавіш. А як якийсь закукуричний Омелько шкочуватиме за тим, що втратив нагоду поцілувати чужого перстень, не журиться. Він повернеться незабаром під благословення свого Українського Патріарха. Многі літа йому!

І. Вовчук

В РОЗНАЧІ КРУТЯТЬ МАХОВИКА КОЛЕКТИВІЗМУ

(Розважання над постановою ЦК КІСС)

Міжгосподарські агропромислові об'єднання (радогоспо - колгоспи або колгоспо - радгоспи) мають створитися за двома ознаками: територіальною і галузеву. За територіальною ознакою, як правило, вони створяться в межах адміністративного району. Створені на паях господарств з допомогою і підтримкою держави (партії), міжгосподарські підприємства будуть визначати напрям спеціалізації для кожного господарства у виробничій ним товаропродукції. За галузеву ознакою мають створитися науково - виробничі об'єднання для забезпечення господарств сортами насіння, вирощування породистих худоб, для розробки прогресивних методів ведення хліборобства і тваринництва. Залежно від об'єктів виробництва засяг їхньої діяльності не обмежується районом, а може охоплювати області і республіки.

Міжгосподарське кооперування, зазначив Брежнєв, це другий шматок колективізації. За Сталіна об'єднували (кооперували) сільських господарств, а тепер постановою вимагає кооперувати колгоспи з радгоспами, об'єднуючи їхні людські і матеріальні ресурси, як говорив Л. Брежнєв, „для створення великих спеціалізованих господарств“. Подібне говорено і при сталінській колективізації, коли силою зганяли селянство в колгоспи, ніби концентруючи розріблене селянське виробництво. Скільки горя, сліз і людських жертв було!

„Колгоспи всі одурені прозріли, Колгоспи всі убиті ожилі, То неба, від трокляної поспіле, Напевно б ринуло від сорому й злими“.

В. Сміхоненко

Український Вісник ч. 4 Спеціалізація, яку в постанові вимагається здійснити до кінця десятиріччя, річ не нова в аграрній політиці більшовиків. В перші роки більшовицького владування, після відновлення розваленої в національних революційних імперії під владою КІСС, партія наголюшувала творення спеціалізованих господарств. За сталінської перебудови сільського господарства, в роки колективізації також творили спеціалізовані м'ясо - молочні, свинарські, зернові, садівничі й інші господарства. З-за кордону привозили для них різноманітну худобу і свійську. А за рік-два з того мало що лишилося — колективізм винищив. Як заборалася, то почали судити за „лихидництво“ в трестях і господарствах.

За брежнєвської аграрної політики, після безрозумного пленуму (1965 р.), шукають

чи способи витягти сільське господарство з прив'язи до дев'ятиріччя проголошеної курсу спеціалізації і зміцнення матеріально-технічної бази радгоспів і колгоспів. З кожним роком капіталовкладів в сільське господарство збільшувалися, посилювалося його технічне оснащення. Енергетична могутність радгоспів і колгоспів за останні роки збільшилася у три рази, значно більше постачається мінеральних добрив. А урожайність і продуктивність не підніслася, сільське господарство КІСС деградує, і щодалі, то більше відстає від промисловорозвинених країн поза москвинським царством.

За заведенням там шматком, в постанові про чергову галузеву перебудову сільського господарства, багато говориться про блискучі „перемоги“ в сільському господарстві після його колективізації. Ті успіхи сталися завдяки системі колективізму, бо вона є „найпередовішою суспільною системою, яка витримала іспит часу і своїм історичним розвитком показала непереборну прогресивність“.

Здавалося б, що немає потреби для „галузєвої перебудови“. Але логіка більшовицького єдинодержавства в усьому перевернута навиорот. Відзначивши окремі успіхи брежнєвської аграрної політики після безрозумного пленуму (1965 р.), в постанові говориться: „ЦК КІСС відзначає, що не зважаючи на досягнуті за останні роки позитивні наслідки в сільському господарстві, його ріст, економічні показники і темпи зростання виробництва найважливіших продуктів ще не відповідають нашим потребам і не відповідають наявним можливостям“.

Тільки за більшовицькою логікою можна хвалити „найпередовішу систему“ колективізму за її низькі економічні показники і неспроможності забезпечити найголовнішими продуктами сільського господарства потреби населення і країни. Нинішня затія ЦК є поглибленням системи колективізації, черговим кроком в напрямку дальшого усування сільського господарства в лапки колгоспів. В творенні радгоспо - колгоспів і колгоспо - радгоспів об'єднанні і підприємства будуть ліквідуватися дві форми власності на землю: колгоспна - кооперативна і радгоспна - державна. „А в дальнішому все це закономерно“, — твердить „Ізвестія“ за 4-те червня, — пересте у яку форму виробничого співробітництва сільського господарства з промисловістю, в якій промисловість підпорядковується сільському господарству в свідомій колективній праці.

(Продовження буде)

своєрідну ревію пісень, танків і гумору. Ансамбль молодих бандуристів церкви св. Андрія під керівництвом В. Юрєвича із Сант Ванди Бруку виконав низку пісень.

Жіночий ансамбль „Верховина“ з Гакенсак, Н. Дж., під керівництвом Жанет Фулчін виконала ряд лемківських пісень. Ансамбль виступав у лемківських одягах.

Танцювальний ансамбль „Дніпро“ з Вріджурту, Коні, під керівництвом Ірини Романів, в барвистих гудульських і полтавських одягах, виконав коломийку й гопака.

У третьому концерті, в суботу ввечері, виступали: чоловічий хор „Прометей“, під керівництвом Михайла Дяболога з Філадельфії, Танцювальна Студія під керівництвом Роми Прямий-Вогачевської, та молода бандуристка Лариса Пастухів. Директор „Верховини“, Йосип Харина, привітав усіх гостей.

В неділю, 1-го серпня, гості взяли участь у Службах Божих в обох церквах. По полудні, о 3 год. почався четвертий концерт. Відкрив його інж. М. Комічак, його дружина Ганна, проспівала

Михайло Лотоцький

АМЕРИКАНСЬКІ МУРИНИ І АФРИКА

Бенедикт Звейн, мурир-коментатор лондонського журналу „Африка“ в дописі подає цікаві подробиці, як почувалися в Африці американські мурири і як на них діяли африканські мурири.

Аж до 1930-их і 1960-их років багато американських мурирів соромилися того, як хтось назвав їх „чорними“, й уважали це образою в якійсь небуздійсній спільноті з Африкою. Хотіли, щоб їх уважали неграми або кольоровими. Однак історія навчила деяких з-поміж них, що зрідка свої африканські корені як несприятливі минулими може позбавити їх їхньої соціально-політичної рівноваги, бо ця рівновага власне походить з їхньої африканської тотемності. Теперішні спонсоризування африканської ноші й записки серед американських мурирів є доказом зміни поглядів американських мурирів на цю справу.

Однак таке, до деякої міри поверхове виявлення і свідомості кінчатся, коли американські мурири стараються наблизитися до Африки фізично й емоційно. Чорні американці, які поважно дошукуються своєї тотемності, звичайно хочуть подорожувати до Африки як туристи, або як іммігранти в пошуках емоційного задоволення із зв'язків з „Матір'ю Африкою“. Тоді процес тотемності ускладнюється. Виривають проблеми між зв'язками американських і африканських мурирів.

Американських мурирів, які їдуть до Африки, часто турбує те, коли вони бачать, що африканці завжди дивляться на них як на чужинців, які зовсім не є з ними споріднені. Замість хвилюючого привітання, якого вони надіялися, бачать, що на них дивляться як на „багати чорних туристів“, яких базарні торговці мають експлуатувати, а навіть шахрайувати так, як усіх інших туристів. Наслідок з того: почування, що їх відірвано від їхньої власної землі. Неминує американські мурири є підозрілі в Африці, вони поводяться як білі американці, — що зрозуміло, бо впритишені вони є продуктом того самого суспільства. Вони не мають чого виправдуватися перед африканцями за їхню американську поведінку, однак африканці повинні доцінювати їхні бажання утожнюватися з Африкою. Добре було б, якщо б американські мурири поінформувалися про Африку заки подіуть туди: Африка не є таким чорною людиною, як це вірять деякі американські мурири. Відносини покращали б також, якщо африканці розповіли б більше про історичне минуле американських мурирів, їхні ставлення до Африки і їх бажання допомогти визволити політич-

Африка для тих людей, які приходять до Африки як іммігранти, пристосування буде набагато природніше, бо вони будуть розвиватися з африканськими дітьми й виростуть на справжніх африканцях. Однак батьки мурирів згодяться з тим фактом, що вони можуть тільки співіснувати з африканцями; вони не можуть стати повністю африканцями. Спроби стати під кожним оглядом тубільцем можуть довести тільки до розчарування. Нема нічого злого в цьому, щоб американські мурири-іммігранти творили свої клуби в Африці, якщо тільки це не доведе до утворення клів американських мурирів, бо це доведе до дальшого відокремлення — доразуму Бенедикт Звейн в журналі „Африка“.

Прочитавши цю таку оригінальну статтю, прийшло мені на думку таке дивне почування: А що з нашим українським поколінням, розсіяним по всьому світі? Чи діти наших діда, вунки і правнуки, якщо повернулися б в Україну, як вона буде вільна, — як прийняло б їх тамошнє населення, зовсім „перевиховане“ за десятиліття, чи не відносилось б до них так, як африканці до американських мурирів-іммігрантів, або й ще гірше? І як почувалися б наші діти в такому зовсім іншому середовищі, ніж американське, австралійське і бразильське і т. д., в якому вони виростили?

продовж 7 років існування і праці Спортової Школи. Керівник програми представив гостя з Канади, з Вінніпегу, Дмитра Фаркаша, редактора гумористичного журналу „Канадун“, уродженця закарпатської Гуцульщини, що гумористичним стилем привітав учасників фестивалю. Це був один з тих, хто в Канаді, що викликав загальну увагу. Школа Кобзарського Мистецтва в Нью-Йорку під керівництвом о. Сергія Кіндзерського - Пастухова, під керівництвом Чорного, 11 молодих бандуристів (5 дівчат і 6 хлопців) виконала низку українських пісень, а відома наша оперна співачка Галина Андреева проспівала 5 пісень. Крім того юнак Микола (Заміненка на стор. 3-4)

ВІДБУВСЯ ЮВІЛЕЙНИЙ ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Верховина, Глен Спей, Н. Дж. (І. Дурбак).

Фестиваль Української Молоді, що його визнає Український Крайовий Комітет 200-річчя Америки та 100-річчя українського поселення в ЗСА, як одну з чотирьох головних імпрез цього подвійного ювілею, відбувся тут з великим успіхом у дні 30-31 липня і 1 серпня. Організацією та переведенням фестивалю займалася Молодецька Плянвальна Рада, створена м.р. року Українським Робітничим Союзом, як спонсором фестивалю. Голова цієї Ради, студент Сергій Ковальчук, відкрив фестиваль у п'ятницю, 30 липня о 8 год. веч., і запросив хорово - танцювальний ансамбль з МекАду, Па, при українській католицькій церкві св. Марії під керівництвом М. Войчука, відспівати американський і український

гімни. Відтак о. Островський (УПЦ) провів молитву в наміренні фестивалю. Потім С. Ковальчук подякував УРСОЮЗОВІ, директорів української Америки та 100-річчя українського поселення в ЗСА, як одну з чотирьох головних імпрез цього подвійного ювілею, відбувся тут з великим успіхом у дні 30-31 липня і 1 серпня. Організацією та переведенням фестивалю займалася Молодецька Плянвальна Рада, створена м.р. року Українським Робітничим Союзом, як спонсором фестивалю. Голова цієї Ради, студент Сергій Ковальчук, відкрив фестиваль у п'ятницю, 30 липня о 8 год. веч., і запросив хорово - танцювальний ансамбль з МекАду, Па, при українській католицькій церкві св. Марії під керівництвом М. Войчука, відспівати американський і український

гімни. Відтак о. Островський (УПЦ) провів молитву в наміренні фестивалю. Потім С. Ковальчук подякував УРСОЮЗОВІ, директорів української Америки та 100-річчя українського поселення в ЗСА, як одну з чотирьох головних імпрез цього подвійного ювілею, відбувся тут з великим успіхом у дні 30-31 липня і 1 серпня. Організацією та переведенням фестивалю займалася Молодецька Плянвальна Рада, створена м.р. року Українським Робітничим Союзом, як спонсором фестивалю. Голова цієї Ради, студент Сергій Ковальчук, відкрив фестиваль у п'ятницю, 30 липня о 8 год. веч., і запросив хорово - танцювальний ансамбль з МекАду, Па, при українській католицькій церкві св. Марії під керівництвом М. Войчука, відспівати американський і український

Ще до 80-их роковин першої матури в українській гімназії в Перемислі

Автор цих рядків на сторінках "Свободи", ч. 183 за 30-те вересня м. р., помістив статтю на повноту тему. Цю статтю надрукували ще інші українські часописи. В цій статті я написав, як подала наша гімназія в Перемислі, хто був її першим директором, а при тому згадав про Жіночий Інститут, нагадавши, що в 1976 році припадають 80-ті роковини першої матури. І тому, що тодішня гімназія була утрачена, то й колишні учениці Інституту — жіночої гімназії, повинні цю історичну подію відзначити з'їздом на Союзівці у вересні

ц. р. У статті я написав, що навіть вже договорився у цій справі з п. В. Касом. Моїм обов'язком було згадати про цю подію, бо ні я, ні мій рідний, не мали надумки того з'їзду самі організувати. Той обов'язок падає на всі рідніки нашої гімназії. Тим більше, що в Америці є напевно не менше 200 осіб — колишніх учнів з нашої гімназії. Я подав адресу, на яку повинні були голоситися товаришки та товариші, які бажали б взяти участь у цьому з'їзді. На превеликий жаль дуже мало зголосилося, просто смішно.

Писати ці рядки прийшли мені і телефони, й листи, в яких мене запитують в справі 80-их роковин першої матури у нашій гімназії. Допитують й з Канади. Бо, як доповідано мені, що ніби хтось задумав з'їзду в з'їзді в Торонто. Самі торонтяни з того сміються! Зрештою — нас в Америці сотні, то чому нараховувати людей туди йти, а це й знак запиту, чи вони пойдуть? Тим більше, що на терені Америки живуть наші давні професори: Тадей Росткович і Теодор Ставничий. Ва, ще й не забуваймо нашого класика "Свій до свого!" Тобто Союзівка з українською установою, і якщо ми масово надавати гроші в чужі руки, то хай ті гроші йдуть у рідні. Крім того, я вірю, що мої земляки — перемисляни є членами УНС, а це дає кожному 10 відсотків знижки на перебування на Союзівці.

Всі мене запитують про з'їзд, наче б це від мене залежить. Я вірю, що по написаних статті зійдуться товаришки, товариші і створять відповідний Комітет, щоб гідно відзначити цю історичну подію. На жаль, я міцно розчарувався. Мое розчарування тим більше, коли на сторінках "Свободи" читаю про різні з'їзди з приводу матури інших, що відбувалися не тільки на рідних землях, але навіть вже на еміграції в таборах. І тоді, коли читав, що то наші люди з більших міст видають твори не тільки про саме місто, але й про околиці, то за моїх дорогих земляків бере сором! Єдине видання — це один том, правда, його солідно опрацював проф. В. Загайкевич п. н.: "Західний бастіон України". Проте, на цьому перемисляни стали й далі потягувати воза немає кому. А Перемислянка заслужила на те, щоб її докладніше опрацювати. Ще поки живуть люди, які походять звідти, можна б прибирати цінний матеріал для нашої історії, якщо не зробимо тепер, — тоді пропаща справа!

З'їзд заплановано на вересень ц. р., зараз по Дні Праці. Коли хтось приїде на День Праці, то може собі так укласти час, щоб змогти залишитися до кінця тижня, відбутися цей з'їзд, вписуючи в аналіз нашої історії ще одну світлу сторінку. Часу залишилося дуже мало, щоб належно той з'їзд змогти відбутися з програмою, відповідною до такої події, як Перша матура в українській гімназії в Перемислі. На цей з'їзд вже буде готова книжка Кружка батьків при цій гімназії з Альманахом "Юних Днів — днів весня".

Всіх зацікавлених просимо зголошуватися на адресу Романа Тимчука. Адреса: Roman Tymchuk 109 E. 2nd St. New York, N.Y. 10009.

Над чим працює композитор

У "Концерті релігійної музики" з творів українських композиторів, з нагоди 41-го Міжнародного Евхаристійного Конгресу, що відбувся у п'ятницю 8-го серпня 1976 року в найкращій залі Філадельфії — "Академі оф Мюзік", талановитий скрипаль Андріан Британ, один з учасників програми, виконав новий твір Ярополка Ласовського — "Три ліричні канти".

Ярополк Ласовський, відомий як автор музичної комедії "Дейз", творів для скрипки та челью і ряду пісень до слів сучасних українських поетів, що їх виконували співаки Маріяна Чолій-мечо-сопрано та баритон Володимир Карпинич на його авторському вечорі.

Про музичне оформлення "Амлет", для якого він скомпонував тринадцять музичних точок, як пісню Королеви, Офелії, Гробопопелі, норвезької та данської танці, пише Вікі Огден у "Огайо Стейт Лентерн", Колумбус, 20-го травня 1976:

"Підкреслимо емоційну насиченість вистави, викликаючи вистави, та музика Ярополка Ласовського. Його музика, особлива у вражаючій сцені, коли він виражає тіло мертвого принца і винос тіла супроводить похоронний марш, вона віддає мажорстат та відблиски слави у дивно тривожний спосіб".

А Джін Джард у Ситі-Джарднел "Колумбус", з 20-го травня 1976 підкреслює:

"Слово похвали належить хвилюючій музиці Ярополка Ласовського та чудовій оркестрі, що її виконує. Вистава йде вже четвертий раз в Тербер театрі при заповненій залі. Музичні готки, що її із захопленням і з приємністю наша вироблена публіка, написані для мідних, дерев'яних та ударних інструментів".

Літній сезон Огайського Стейтвого Театру розпочав англійська драма "Дракула", що для неї наш композитор скомпонував вальс у стилі XVIII століття, але у виконанні електронічних інструментів. Можна припустити, що й цей твір Ярополка Ласовського не мине уваги музичної критики".

Н.Н.

ВІДБУВСЯ ЮВІЛЕЙНИЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ла Куйбіда, продекларував патрістичну поему при супроводі бадурісти. Це було закінченням мистецької програми.

Дальше інж. М. Комічак прочитав листа від Координаційного Комітету з Філадельфії, що закликає дарувати кров на Червоний Хрест на інтенцію нашого Патріярха Йосифа як просте в оброні "Великого Неприязного" на Евхаристійному Конгресі у Філадельфії. Представник Комітету Оборони Валентина Мороза з Вашингтону, Андрій Міхняк, подякував за переведену під час фестивалю збірку на Фонд Оборони В. Мороза, що принесла 580 дол. Вкінці Представник трьох юнаків з Вашингтону: Юрка, Олега й

Павлуся Куліва, які вже роки беруть участь у подорожній літературі під час Великого фестивалю в Білому Домі.

Інж. М. Комічак закрив фестиваль молоді о год. 5-й по пол. Він провадив програму у двох мовах, бо було значне число англомовної публіки.

У всіх трьох вечорах відбувалися фестивалі забав при звуках оркестру "Темпо" і "Нова", В. Авраменко висвітлював свої фільми, а мистець Марко Забар (вітражист) показував прорізку з музикою.

На великій площі "Верховини" цілі три дні відбувалися численні виставки картин, різьб, кераміки, книжок, малювання, родного мистецтва, покази

мистецьких робіт у спеціальних шатрах, кіосках, на столиках під вільним небом.

Ціла "Верховина" й околиця були повні гостей, які ніколи досі. Дві церковні просторі площі були заповнені автоами. Були гості з близьких і далеких міст Америки: з Лос Анджелесу, Мінеаполісу, Чикаго, Детройту, Клівленду, Воффало, Рочестеру, Бостону, Вашингтону, Флориди й ін. Були з Монреалю, Торонта й Вінніпегу. Були навіть гості з далекої Австралії, п. Гарасмів із Сіднею!

ВИСТАВКА КАРТИН В. КРИЧЕВСЬКОГО В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон (С. Ш.) — 25 і 26 вересня 1976 року відбудеться тут виставка картин визначного українського мистця Василя Васильовича Кричевського, батька Катерини Кричевської-Росандіч з Каліфорнії. На виставці будуть виставлені твори з сорока років. Виставку відкрис український мистець проф. Іван Кейван.

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ — ВІДІЛІ ПОВІТ МОРРІС

запрошує на

ПІКНІК

в неділю, 15-го серпня 1976 р. від 12 до 7 год., в Sun & Fun Beach Club DOBY Rd., IRONIA, N.J.

- Плавання, відбивання, теніс, "soft ball", гри і забави для дітей.
- Вступ, що включає буфет і напитки \$6.00 для дорослих, \$3.00 для дітей.
- За інформацією звертатися до п. Д. ЛІСКО — (201) 267-8219

ВІДНАЧУЮЧИ 100-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В ЗСА

відбудеться

ФЕСТИВАЛЬ

на ОСЕЛІ ім. О. ОЛЬЖИЧА в ЛІГАНТОНІ, Па. в суботу, 14-го серпня 1976 р. о год. 5-й по пол.

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

- Привіт представника ЦУ ОДВУ.
- Слово в українській і англійській мовах.
- Мистецька програма дітей таборів Українського Золотого Хреста під проводом О. ГЕНАЛО.
- Мистецькі виступи артистів сл. п. В. Власовського — Е. ГРАНАТ, В. МЕЛЬНИК, О. ГРАНАТ.
- Виступ танцювальної групи з МекАду.
- Музично-вокальний ансамбль "ДНІПРО" під кер. маестра О. СТРОЦЬКОГО.

Просимо до численної участі.

Святиний Комітет ЦУ Організації Державного Відродження України Табори Українського Золотого Хреста і Виховно-Культурний Осередок

ГОЛОВНА УПРАВА БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД УНА

повідомляє, що

в днях 4, 5, 6-го вересня 1976 р. (ДЕНЬ ПРАЦІ)

на Оселі Українського Робітничого Союзу в Глен Спей, Н. Й. (U.W.A. Cultural Center "Verkhovyna", Glen Spey, N.Y. 12737) відбудеться

5-ий ДЕЛЕГАТСЬКИЙ З'ЇЗД БРАТСТВА

з такою програмою:

Субота, 4-го вересня 1976 р.
10:00 ранку — 12:00 — Реєстрація учасників з'їзду.
1:00 — 7:00 вечора — Народи з'їзду.
9:00 вечора — "ВОЯЦЬКА ЗАБАВА" із вигранками Крайової Управи ЗСА, дохід із якої призначено на видання історії 1-ої УД УНА.

Неділя, 5-го вересня 1976 р.

11 ранку — 2 по пол. — Продовження нарад з'їзду.
2:00 — Обід.
4:00 по пол. — МИСТЕЦЬКИЙ КОНЦЕРТ із виступами п. АНДРІЯ ДОВРЯНСЬКОГО — аккомпанюмент п. Т. ГРИНЬКІВ, Муж. Хору "ДУМКА" із Нью-Йорку. Танц. Ансамбль СУМА в Нью-Йорку "ВЕРХОВИНЦІ" під мистецьким проводом п. О. ГЕНЗИ.

- Запрошуємо всі Комбатантські, Громадські та Молодечі Організації взяти участь у програмі з'їзду.
- Окремих запрошень Організаціям вислати не будемо.

ЛЕГКО-АТЛЕТИЧНІ ПЕРШОСТІ УСЦАК

В ОЛІМПІЙСЬКИЙ РІК

— відбудуться —

28 і 29 серпня 1976 р.

в Рочестері, Н. Й.

на університетському стадіоні
Rochester Institute of Technology

Прекрасне вивідування і бігуючі бігові доріжки стадіону дадуть змогу встановлення нових рекордів.

Центральний Союз Українського Студентства ЗАПРОШУЄ ВАС НА

ЧЕТВЕРТИЙ СВІТОВИЙ КОНГРЕС УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО СТУДЕНТСТВА

12, 13, 14-го СЕРПНЯ 1976 р.

INTERNATIONAL HOUSE — UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA

320-CHESTNUT STREET PHILADELPHIA, PA. 19104 U.S.A.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашої найдорожчої МАМИ, ВАБУНІ І ПРАВАБУНІ

бл. п.

АПОЛЬОНІ (з Снітинських) КРОХМАЛЮК

буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

в церкві св. о. Миколая
при вул. Белвуде у ТОРОНТІ, Канада

в четвер, 12-го серпня 1976 р.

в год. 7:20 ранку

Цього дорогого ще раз складалася щирою подяку Всей Отчизні, що в дні 13 до 15 серпня м. р. взяли численну участь у Панахиді за душу Покійної. Дякуємо о. крил. Ю. Микитині за урочисте св. Тайн в часі неуги і зворушливе прашальне слово, — о. парохів дек. І. Сиротинському і отцям Сторонникам за похоронні відправи в Церкві і на цвинтарі Преспект, де тайні останки Покійної спочили побіг могили її дочки Ярослави і зятя Михайла Ребрик, що в червні і липні 1974 р. були там поховані. — Дякуємо мамі Марії Седницькій за негалий відвідини і слова розради в часі парадного похорону Покійної у шпиталі. — Дякуємо Крайовим зі Зборишчанин, Рідним, Приятелям і Знайомим за св. Літургію, молитви та участь в похоронах, як теж за похорон, що Вони взяли участь на УВУШіністетт замість квітів на могилу Покійної, про що писала і подала поштовий вираз українська преса у Торонті.

Сини: ВАСИЛЬ І ЛЮБОМИР з РОДИНАМИ

УЧАСНИКИ БУКОВИНСЬКОГО КУРЕНЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

повідомляють, що

дня 15-го серпня 1976 року

в українській православній церкві
Святих Апостолів ПЕТРА І ПАВЛА
близької Союзівки в КЕРТОНСОНІ, Н. Й.
зв'язаний в пошану бойовим Організаці Українських
Националістів та воїнам Буковинського Куреня
відправляється

ЗАУПОКИНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ І ПАНАХИДА

о год. 10-й ранку

за Славної Пам'яті Друзів і Побратимів
Ярослава Жуковського
(головний секретар Всеукраїнської Національної Ради в Києві 1941-го та 1942-го року)

Теодосія Носівнича Д-ра Северина Чисновського Володимира Гайдука

Просимо всіх Друзів, Побратимів, Знайомих і всіх Сестер і Братів з Рідної Буковини прийти та вишанувати молитвою Іхню Славу Пам'яті.

УЧАСНИКИ БУКОВИНСЬКОГО КУРЕНЯ

Петро Ямняк

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в понеділок, 28-го липня 1976 р. упокоївся в Бозі на 82-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. о. крилошанин ВАСИЛЬ ТАНЧАК

б. декан Нарвського деканату і парох Яничин, також душпастир студентів в Ерллінгені, Німеччина, довголітній парох і основний парох Різдва Пречистої Діви Марії в Нью-Брансвіку, Н. Дж., учасник Визвольних Змагань в рядах УСС-ів, член Гетьманської Організації, ординарійний 4-го грудня 1921-го року.

ПАНАХИДА була відслужена в середу, 28-го липня ц. р. в годині 7-й вечора в церкві Різдва Пречистої Діви Марії.

СВЯЩЕННИЦІ ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в четвер, 29-го липня ц. р. о годині 10-й ранку з тієї ж церкви на Сейнт Пітерс Семетері в Нью-Брансвіку, Н. Дж.

Горем прайвті:

ОЛЕНА з ЦИЧКІВ — дружина
МАРІЯ — дочка з чоловіком д-ром ЮРИСМ ДИЦЬОМ
та дітьми: ЮРКОМ І МАРКОМ
МИХАЙЛО І АННА — брат і сестра в Україні
Василь і дільна Родина в Америці, Канаді й Україні

Родина просить про молитви за душу Покійного, а замість квітів на могилу складати пожертви на "Церкву в Потребі" або Українську Катедру в Гарварді.

MARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 2-3550, New York, 10003

IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555